

samenhangende digitale transformatie van de overheid voor een dienstverleningsproces dat interbestuurlijk is van aard. Het zal het dienstenaanbod vervoegen dat via de unieke digitale toegangspoorten van Mijn Burgerprofiel en het e-loket voor ondernemingen, ook ‘as a service’ ingeplugd wordt in de websites van de lokale besturen.

VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het uitvoeringsbesluit van 27 oktober 2017 (VR 2017 1606 DOC.0598/2BIS) bij het Vlaams Onteigeningsdecreet.

Beslissing van de Vlaamse regering op 25 maart 2016 (VR 2016 2503 DOC.0261/1) met betrekking tot de digitalisering van het procesverloop en de dossierbehandeling van onteigeningsdossiers.

De Inspectie van Financiën verleende een gunstig advies (GDR_MDM_21_0022_DPO) op 6 februari 2021.

Begrotingsakkoord (DepFB/BOBFO/JW/20127) werd verleend op 10 maart 2021.

2. INHOUD

ACHTERGROND

Op 24 februari 2017 bekrachtigde de Vlaamse Regering het decreet betreffende onteigening voor het algemeen nut. Aansluitend bij dit nieuw Vlaams Onteigeningsdecreet keurde de Vlaamse Regering op 27 oktober 2017 het uitvoeringsbesluit (VR 2017 1606 DOC.0598/2BIS) goed dat een reeks modaliteiten bij de werking van het Onteigeningsdecreet regelt. Dit uitvoeringsbesluit vermeldt in artikel 21: “Het Vlaams Gewest stelt een specifiek ontwikkeld digitaal uitwisselingsplatform voor onteigeningen ter beschikking waarop het volledige digitale dossier, met inbegrip van alle stukken en proceduregegevens, die conform het Vlaams Onteigeningsdecreet van 24 februari 2017 worden opgestart, elektronisch raadpleegbaar zijn en uitgewisseld kunnen worden. ...”

In het kader van de stuurgroep en expertisegroep DPO werd er na analyse bepaald dat een onderscheid dient gemaakt tussen de dossierstukken en proceduregegevens die voor alle betrokken actoren toegankelijk moeten zijn enerzijds, en die dossierstukken en proceduregegevens die vallen onder de uitwisseling van documenten die “via beveiligde zending” kunnen gebeuren en dus enkel een specifiek betrokkene aanbelangen. De voorliggende architectuur van het DUO zal met dit onderscheid rekening houden. Aansluitend zal in deze onderzocht worden of desgevallend een (minimale) wijziging van artikel 21 van het uitvoeringsbesluit van 27 oktober 2017 aangewezen is om alle mogelijke verwarrende interpretaties ter zake uit te sluiten.

Artikel 38 van dit uitvoeringsbesluit voorziet dat de minister van Mobiliteit en Openbare Werken de inwerkingtreding van artikel 21 bepaalt.

Met betrekking tot de digitalisering van het procesverloop en de dossierbehandeling van onteigeningsdossiers besliste de Vlaamse regering op 25 maart 2016 (VR 2016 2503 DOC.0261/1) dat het departement MOW aangeduid werd als coördinator en trekker voor het opmaken van een functionele analyse van een digitaal uitwisselingsplatform voor onteigeningen.

AANLEIDING

Onder de coördinatie van het departement MOW werd een projectstructuur opgezet om tot een gedragen functionele analyse van dit DUO te komen. Daarin werden diverse beleidsdomeinen en bestuursniveaus (o.a. Vlaamse administraties, provincies, intercommunales en lokale besturen) actief betrokken. Dit resulteerde in volgende instrumenten die de eigenlijke ontwikkeling van het DUO

//

voorafgaan en bepalen: een uniform onteigeningsproces, een functionele analyse van de IT vereisten, een uitgewerkte IT architectuur, een onderbouwde kostenraming en een reeks samenwerkingsovereenkomsten die de verdere modaliteiten van de onderlinge samenwerking bepalen. Op de ambtelijke stuurgroepen ¹ van 10 september 2019 en 18 november 2020 werden de hierboven vermelde resultaten goedgekeurd.

SCOPE

Uit de planningsfase kwam naar voor dat het Digitaal Platform Onteigenen kan worden ontwikkeld door het combineren, modifieren en integreren van een aantal bestaande IT-componenten van het Agentschap Wegen en Verkeer (met name hun eigen beheersysteem Onteigenen) en het Agentschap Informatie Vlaanderen (met name Mijn Burgerprofiel, het e-loket voor Ondernemingen, het Webplatform Vlaanderen en de 1700 helpdesk). De meest efficiënte aanpak, zowel naar eenvoud als naar kost (proces-, gebruiks- en uitbatingskost) bestaat er dus in om deze componenten te hanteren om één gemeenschappelijk onteigeningsplatform te (ver)bouwen.

De scope van het DUO zal op hoofdlijnen bestaan uit volgende onderdelen:

- een digitaal loket onteigeningen waar onteigende burgers en ondernemingen o.a. de status van hun onteigeningsdossier(s) kunnen raadplegen, de wettelijk verplichte informatie en documenten (n.a.v. het voorlopig onteigeningsbesluit, het definitief onteigeningsbesluit en de aankondiging van het openbaar onderzoek) terugvinden en digitaal een bezwaar kunnen indienen.
- Een basisversie van het dossierbeheersysteem onteigeningen: Hierbij worden enkel de wettelijk verplichte uitwisselingsmomenten van het onteigeningsproces door de toepassing ondersteund. Door te opteren voor deze oplossing kunnen instanties die louter sporadisch onteigenen, zoals wettelijk verplicht, digitaal communiceren met de burger zonder zelf te investeren in de bouw van een eigen toepassing.
- Een uitgebreide versie van het dossierbeheersysteem onteigeningen waar de onteigenende overheden op een gebruiksvriendelijke manier en volgens een correct procesverloop, hun onteigeningsdossier (ook minnelijke onderhandelingen) kunnen bundelen, opvolgen en afhandelen. Hierbij wordt een volledig beheersysteem aangeboden waarbij alle processtappen toegelicht en ondersteund worden (vb. downloaden van voorbeelddocumenten, opvolgen van de goedkeuringsflow, automatisch genereren van brieven per eigenaar, financieel opvolgen van de gerealiseerde innemingen, opvragen van eigenaarsgegevens uit het kadaster, verlenen van toegang aan een onderhandelingsinstantie, het visueel op kaart inzichtelijk maken van innemingen, etc.). Deze oplossing is ruimer en ambitieuzer opgevat dan de DUO functionaliteiten die het decreet beschrijft, maar biedt meer mogelijkheden om alle onteigeningsdossiers in een end-to-end proces te beheren vanuit één rijker dossierbeheersysteem.
- Een uitwisselingsplatform onteigeningen waarmee onteigenende overheden die wensen met hun eigen (opvolging)systeem te werken, hun verplichte documenten en proceduregegevens kunnen delen met de burger (die toegang heeft tot het digitaal loket). De onteigenende instantie past z'n eigen dossierbeheersysteem dan aan zodat het dossierbeheersysteem de services (application programming interfaces of API's) van het uitwisselingsplatform onteigeningen kan gebruiken om dit te verwezenlijken.

Elke instantie moet gebruik maken van een beheersysteem om toegang tot het digitaal loket te krijgen. De onteigenende instanties zelf krijgen daarvoor de keuze uit 3 mogelijkheden: het eigen beheersysteem koppelen, een basisversie of een uitgebreide variant. De kosten verbonden aan het

¹ Voorgezeten door de secretaris-generaal van het departement Mobiliteit en Openbare Werken en samengesteld uit gemandateerde vertegenwoordigers van het departement Omgeving, het Agentschap Wegen en Verkeer, de afdeling Vastgoedtransacties van het departement Financiën en Begroting, de Vlaamse Milieumaatschappij, de Vlaamse Landmaatschappij, de Werkvennootschap, de Vlaamse Waterweg, het Agentschap voor Natuur en Bos, de Dienst van de Bestuursrechtscolleges, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en Vlinter (samenwerkingsverband van de twaalf Vlaamse intergemeentelijke verenigingen voor streekontwikkeling en de VVSG).

koppelen van eigen systemen vallen ten laste van de onteigenende instantie, de basisversie wordt gratis aangeboden en de uitgebreide versie wordt ter beschikking gesteld tegen betaling van een jaarlijkse abonnementsvergoeding (die de jaarlijkse opex-kosten recupereert).

Aan de Vlaamse Regering wordt de goedkeuring gevraagd om het gebruik van dat dossierbeheersysteem onteigeningen als standaard toepassing op te leggen aan alle onteigenende instanties die gevat worden door artikel 6,1^o, meer bepaald "Vlaamse regering" en aan elk verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid dat valt onder artikel 6,2^o van het onteigeningsdecreet. Op die manier kan binnen de Vlaamse overheid op een uniforme manier aan het beheer van onteigeningsdossiers gedaan worden. De voorkeur gaat uit naar één platform voor alle Vlaamse overheidsentiteiten omdat dat voordelen biedt op vlak van uniformiteit, toelaat om sneller in te spelen op wijzigende wetgeving, uniforme monitoring en rapportage in de toekomst mogelijk maakt, kostenefficiënter is om met één platform te werken en de kans op procedurefouten verkleint.

FINANCIERING EN ADVIES IF

Om het DUO te ontwikkelen tot het gewenste IT-platform, wordt de kostprijs voor het ombouwen geraamd op een eenmalige capex-kost van 1.716.000 euro. De middelen daartoe zullen op het informaticaplan van het departement MOW, die als coördinator van dit interbestuurlijk project optreedt, voorzien worden. Het departement zal deze middelen aanwenden om de kosten terug te betalen die AWV en AIV als opdrachtnemers maken voor de ontwikkeling van het DUO. De modaliteiten van deze samenwerking tussen de betrokken overheidsentiteiten werden vastgelegd in een kaderovereenkomst tussen het departement MOW enerzijds en AWV en AIV anderzijds.

De jaarlijkse kostprijs voor alle beheer & onderhoudstaken wordt geraamd op een opex-kost van 222.000 euro per jaar. Het opex-bedrag omvat naast de service helpdesk en ondersteuning aan onteigenenden en onteigenende instanties die gebruik maken van de toepassing, ook het verder veranderingsbeheer van het DUO. Deze bedragen gelden voor alle functionaliteiten (het digitaal loket, dossierbeheersysteem en uitwisselingsplatform) samen. De opex-kost wordt gefinancierd in de vorm van jaarlijkse abonnementsgelden op basis van het werkelijk gebruik van de uitgebreide versie van het DUO. Zo garanderen we een billijke verdeling van de opex-kosten onder de onteigenende overheden die ook daadwerkelijk van het DUO gebruik maken ².

Het advies van IF werd verleend op 6 februari 2021. De Inspectie van Financiën verleent hierbij een gunstig advies aan de voorgestelde aanpak binnen de bestaande referte kredieten. De IF adviseert het luik abonnementsformule (retributie) verder uit te werken zodat duidelijk is op welke wijze en wie de tarieven zal vastleggen. De opmerking van IF om het luik abonnementsformule (retributie) verder uit te werken wordt meegenomen. Tijdens de bouwfase zal deze abonnementsformule verder vorm krijgen.

Het akkoord BA werd verkregen op 10 maart.

Ondertussen worden verdere gesprekken met de VLM gevoerd om na te gaan hoe we hen kunnen laten aansluiten op de uitgebreide versie van het dossierbeheersysteem onteigeningen.

² Niet elke wettelijk gemandateerde onteigenende overheid doet ook actief aan onteigenen, zo blijkt uit de praktijk vandaag.

////////////////////////////////////

